

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Aanvullend onderzoek ecologie Almondeweg 2 te Oegstgeest

Aanvullend onderzoek naar huismus, vleermuizen, rode eekhoorn en marterachtigen in het kader van de Wet natuurbescherming

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2023-0255
Datum:	1 november 2023
Samensteller:	E. Honingh MSc.
Collegiale toets:	ing. G. Fairhurst
Opdrachtgever:	Citystone Group B.V.
Contactpersoon:	Dhr. S. Pieters

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	5
1.3	Beschrijving plangebied	5
1.4	Voorgenomen werkzaamheden	6
1.5	Mogelijk aanwezige soorten	6
1.6	Kader Wet natuurbescherming	7
2	Methode onderzoek	8
2.1	Theoretisch kader	8
2.2	Praktische uitvoering	9
2.3	Materialen en aanvullende onderzoeksmethodes	11
2.4	Veldbezoeken	13
2.5	Specifieke omstandigheden	13
3	Resultaten	15
3.1	Huismus	15
3.2	Vleermuizen	15
3.3	Boommarter en steenmarter	16
3.4	Rode eekhoorn	17
3.5	Overige soorten	17
4	Conclusie	18
4.1	Huismus	18
4.2	Vleermuizen	18
4.3	Boommarter en steenmarter	18
4.4	Rode eekhoorn	18
4.5	Overige soorten	19
4.6	Vervolgstappen	19
4.7	Te treffen maatregelen	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de van Almondeweg 2 te Oegstgeest is een terrein van circa 32.800 m² bestaande uit 5 percelen met meerdere gebouwen gesitueerd. Op de planlocatie zijn tevens diverse groenstructuren en watergangen gelegen. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing te slopen, watergangen te dempen en groenstructuren te kappen/verwijderen ten behoeve van de realisatie van een nieuwbouwwijk.

Figuur 1.1 Het plangebied is gelegen te Oegstgeest.

Gezien de beoogde ingreep mogelijk leidt tot de aantasting van natuurwaarden beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) is een quickscan Wnb uitgevoerd naar de potentie van het plangebied en mogelijke negatieve effecten ten gevolge van de beoogde werkzaamheden (Gielen, 2023). Op basis van de quickscan Wnb kon de aanwezigheid van nestlocaties van jaarrond beschermde vogels (huismus), vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van boommarter, rode eekhoorn en steenmarter en vleermuisverblijfplaatsen in bomen en gebouwen niet uitgesloten worden (zie tabel 1.1). Om vast te stellen of het plangebied daadwerkelijk een functie heeft voor vorengenoemde soorten dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. Citystone Group B.V. heeft Blom Ecologie verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

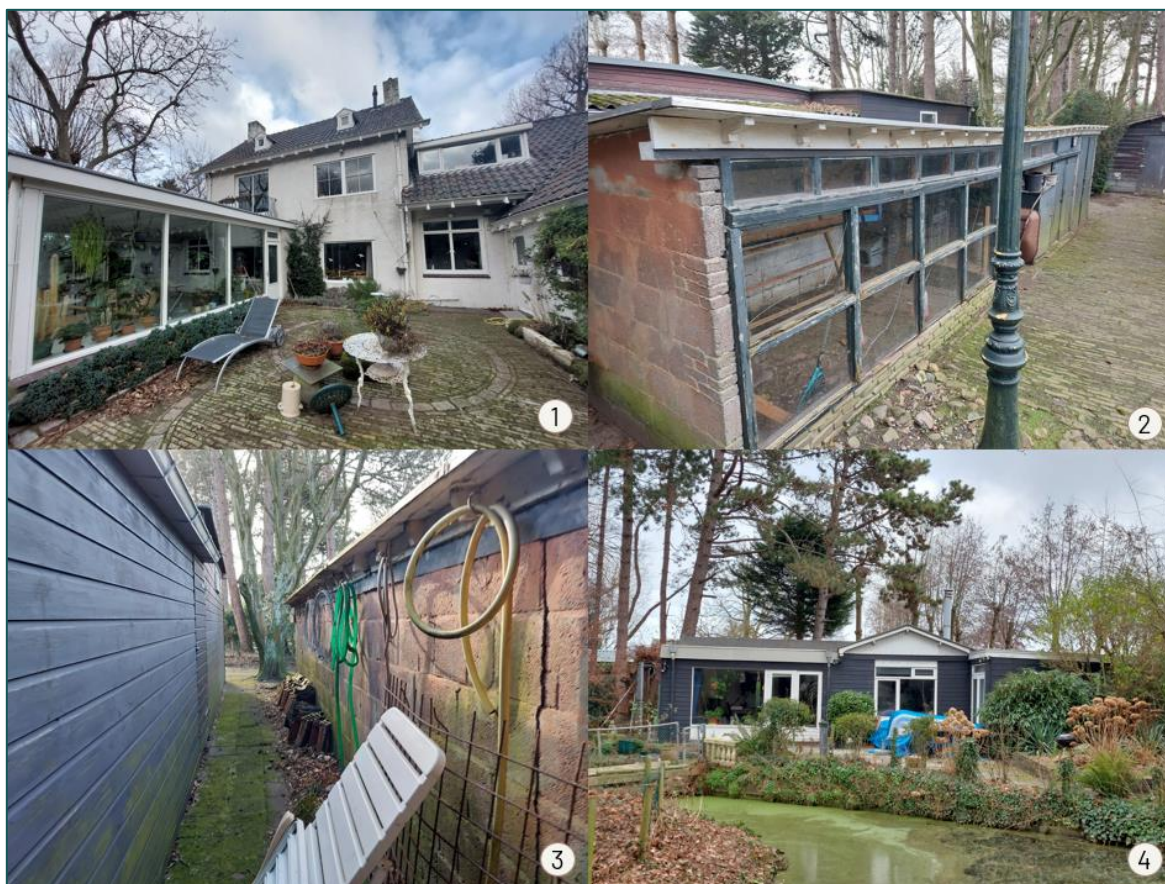
1.2 Doel

In dit aanvullende ecologische onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Zijn huismussen, vleermuizen, rode eekhoorns, boommarters en/of steenmarters aanwezig in het onderzoeksgebied?
- Op welke wijze maken vorengenoemde soorten gebruik van het onderzoeksgebied? Zijn in het onderzoeksgebied jaarrond beschermde nestlocaties, verblijfplaatsen, vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen of essentiële onderdelen van het leefgebied aanwezig?
- Resulteert de voorgenomen ingreep in het beschadigen of wegnemen van jaarrond beschermde nestlocaties, verblijfplaatsen, vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen of essentiële onderdelen van het leefgebied? Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk voor de voorgenomen ingreep uitgevoerd kan worden?

1.3 Beschrijving plangebied

Het plangebied betreft vijf percelen met bebouwing, groen en water aan de Almondeweg 2 te Oegstgeest (figuur 1.1). De gebouwen betreffen een woning, bungalow, schuren, loods, winkel, kas en stallen (figuur 1.2). Een uitgebreide beschrijving van het plangebied en de directe omgeving hiervan is te vinden in de quickscan Wnb (Gielen, 2023).

Figuur 1.2 Fotografische indruk van een aantal van de gebouwen op het plangebied.

1.4 Voorgenomen werkzaamheden

De initiatiefnemer is voornemens om alle aanwezige bebouwing te slopen, de watergangen (deels) te dempen en bomen te kappen op het plangebied ten behoeve van de realisatie van een nieuwbouwwijk. De ingreep zal indicatief op hoofdlijnen bestaan uit de volgende werkzaamheden:

- slopen van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- dempen van sloten: graaf- en dempwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

1.5 Mogelijk aanwezige soorten

Uit de quickscan Wnb (Gielen, 2023) is gebleken dat binnen het plangebied mogelijk jaarrond beschermde nestlocaties van de huismus, voortplantingsplaatsen en/of essentieel leefgebied van beschermde zoogdieren en/of vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn (tabel 1.1). In tabel 1.2 wordt de potentie naar vleermuissoort en type verblijfplaats gespecificeerd.

Tabel 1.1 Overzicht van de potentie van het plangebied voor beschermde soorten (Gielen, 2023).

Soortgroep	Onderzoek nodig	Bescherming Wnb	Mogelijke functie plangebied
Planten			
Grondgebonden zoogdieren			
Boommarter	Ja	Art. 3.10	Voorplantingsplaats/foerageergebied
Rode eekhoorn	Ja	Art. 3.10	Voorplantingsplaats/foerageergebied
Steenmarter	Ja	Art. 3.10	Voorplantingsplaats/foerageergebied
Vleermuizen	Ja	art. 3.5	Verblijfplaatsen in gebouwen en bomen
Amfibieën, reptielen en vissen			
Insecten en ongewervelden			
Vogels (Cat. 1 t/m 4)			
Huisumus	Ja	art. 3.1	Nestlocaties/foerageergebied
Vogels (Algemeen en cat. 5)			

Tabel 1.2 Overzicht van de potentie voor vleermuissoorten en type verblijfplaatsen (Gielen, 2023).

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Laatvlieger	Ja	Ja	Ja	Nee
Gewone grootovleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Meervleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Watervleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Rosse vleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Bosvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee

1.6 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van de Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De bescherming van de huismus valt onder de Vogelrichtlijn. Binnen de Vogelrichtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan het leefgebied en de nestplaats jaarrond beschermd zijn en overige broedvogels waarvan de nestplaats en het leefgebied enkel beschermd zijn tijdens de broedperiode. Vleermuizen vallen onder de bescherming van de Habitatrichtlijn. De bescherming van de boommarter, steenmarter en rode eekhoorn valt onder de nationaal beschermde soorten. Naar aanleiding van de beoogde werkzaamheden kan overtreding van de volgende verbodsbepalingen optreden:

Wnb, art. 3.1 (Vogelrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Wnb, art. 3.5 (Habitatrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren

Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Wnb, art 3.10 lid 1(b) (Nationaal beschermde soorten)

Lid 1: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a (boommarter, rode eekhoorn en steenmarter) opzettelijk te beschadigen of te vernielen;

Voorliggend onderzoek en rapportage zijn uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Per 1 januari 2024 zal de Omgevingswet in werking treden. Binnen de Omgevingswet blijven de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn onverminderd van kracht. Uitvoeringskaders, termijnen en processen vinden binnen de Omgevingswet op andere wijze plaats. Implementatie en wijze van uitvoering zijn vooralsnog niet vastgesteld.

2 Methode onderzoek

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor de huismus zijn deze richtlijnen vastgelegd in de Kennisdocumenten (BIJ12, 2023). Voor de boommarter en steenmarter zijn deze richtlijnen vastgelegd in de Handreiking voor kleine marterachtigen (Bouwens, 2017) welke in dit onderzoek als leidraad is gebruikt voor de marterachtigen. De onderzoeksmethode voor de rode eekhoorn is gebaseerd op informatie van de Zoogdierverseniging. Voor vleermuizen geldt het meest actuele Vleermuisprotocol (momenteel NGB, 2021) als richtlijn. De richtlijnen worden door de opstellers geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast. De uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de richtlijnen vormen de basis voor het soortspecifieke onderzoek wat wordt uitgevoerd door Blom Ecologie. In tabel 2.1 wordt voor de desbetreffende beschermde gebouwwonende soorten beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn. Voor de veldbezoeken wordt een minimale tussenliggende periode aangehouden voor een goede spreiding over de onderzoeksperiode, conform de relevante Kennisdocumenten en het meest actuele Vleermuisprotocol.

Tabel 2.1 Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van het aanvullend ecologisch onderzoek zoals geformuleerd in de relevante Kennisdocumenten en het meest actuele Vleermuisprotocol.

Soort	Type	Periode	Omschrijving
Huisumus	Nest Leefgebied	1 april t/m 15 mei	2 veldbezoeken, idealiter in de ochtend. Inventariseren van baltsende mannetjes, nestbezoeken en het gebruik van leefgebied.
Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen	Kraam	15 mei t/m 15 juli	Minimaal 2 veldbezoeken per type verblijfplaats na zonsondergang of voor zonsopkomst. Veldbezoeken kunnen gecombineerd worden uitgevoerd. Inventariseren van in- en uitvliegende individuen alsmede gedrag indicatief voor een verblijfplaats (o.a. baltsende dieren).
	Zomer	15 april t/m 15 aug.	
	Paar	15 aug. t/m 30 sep.	
Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen	Kraam	15 mei t/m 15 juli	2 veldbezoeken per type verblijfplaats na zonsondergang of voor zonsopkomst. Inventariseren van in- en uitvliegende individuen alsmede gedrag indicatief voor een verblijfplaats (o.a. baltsende dieren).
	Zomer	15 april t/m 15 aug.	
	Paar	15 aug. t/m 30 sep.	
Boommarter en steenmarter	Verblijfplaatsen en functioneel leefgebied	Maart - Augustus	Minimaal 6 weken inventariseren middels cameravallen en sporenonderzoek.
Rode eekhoorn	Verblijfplaatsen en functioneel leefgebied	April t/m Augustus	Aanwezigheid van de rode eekhoorn kan op meerdere manieren worden vastgesteld, namelijk door geluidswaarnemingen, vraatsporen, loopsporen, en zichtwaarnemingen.
Cat. 5 vogels Algemene broedvogels	Nest		De nesten van cat. 5 soorten en andere algemene broedvogels worden meegenomen gedurende de overige veldbezoeken.

2.2 Praktische uitvoering

De praktische uitvoering valt uiteen in standaardprocedure tijdens elk veldbezoek, de reactieve onderzoekswijze die gehanteerd wordt en, indien van toepassing, de aanvullende onderzoeksmethodes. Op basis van de te verwachten soorten en de relatieve potentie voor deze soorten binnen het onderzoeksgebied wordt het aanvullende onderzoek ingericht. Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering wordt bekeken vanaf welke posities het onderzoeksgebied (gevels/daken/dakranden met potentie) het meest efficiënt en strategisch kan worden onderzocht. De strategische punten, looproute en zichtlijnen zijn afhankelijk van de aanwezigheid van obstructies, struiken/bomen, verlichting en diverse typen van bebouwing. Tevens zijn deze afhankelijk van de te onderzoeken soortgroep.

Huismus

Tijdens het aanvullend onderzoek huismus wordt met name gebruik gemaakt van strategische looproutes waarbij alle potentiële nesten gedurende het veldbezoek visueel gecontroleerd worden. Hierbij wordt specifiek gelet op de aanwezigheid van baltsende mannetjes, het gebruik van het leefgebied en het in/uit vliegen bij de nestlocaties. Voor huismus geldt dat strategische punten veelal liggen nabij geschikt leefgebied.

Vleermuizen

Binnen de kaders van de relevante Kennisdocumenten en het Vleermuisprotocol (tabel 2.1) is de onderzoekswijze vormvrij. Afhankelijk van omstandigheden zoals de relatieve potentie, ervaring, moment van onderzoek het aantal onderzoekers, en dergelijke, worden door de diverse onderzoeksbureaus op verschillende wijze onderzoek uitgevoerd. Aangezien de te onderzoeken soorten veelal voorkeur hebben voor bepaalde type verblijfsplaatsen en leefgebied wordt door Blom Ecologie reactief onderzoek uitgevoerd. Dit type onderzoek houdt vast aan strategische punten, looproutes en zichtlijnen waarbij het geobserveerde gedrag van de te onderzoeken soort en de lokale omstandigheden leidend zijn voor de keuze van de strategische punten of looproute en de verblijfsduur per punt. De strategische punten worden bepaald op locatie voorafgaand aan de start van een onderzoek door een visuele beoordeling op de actuele potentie voor de soort in kwestie. Deze punten kenmerken zich door goed overzicht binnen het onderzoeksgebied en zicht op zoveel mogelijk potentiële in- of uitvliegopeningen.

Het aanvullend onderzoek vleermuizen wordt uitgevoerd door een combinatie van strategische punten en looproutes. Tijdens het eerste veldbezoek (zowel in het voorjaar als najaar) worden strategische punten ingenomen. Op het moment dat er sprake is van uitvliegende vleermuizen beweegt de onderzoeker zich in tegenovergestelde richting (dus de vleermuis tegemoet) naar het volgende strategische punt om zo een eventueel tweede of daaropvolgende uitvliegend individu, en uiteindelijk zo mogelijk de kolonieverblijfplaats, te lokaliseren. Hierbij blijft de nadruk op de woningen die binnen het plangebied vallen. Tijdens de vervolgonderzoeken wordt per seizoen de strategische punten ingenomen waar op dat moment de hoogste trefkans is.

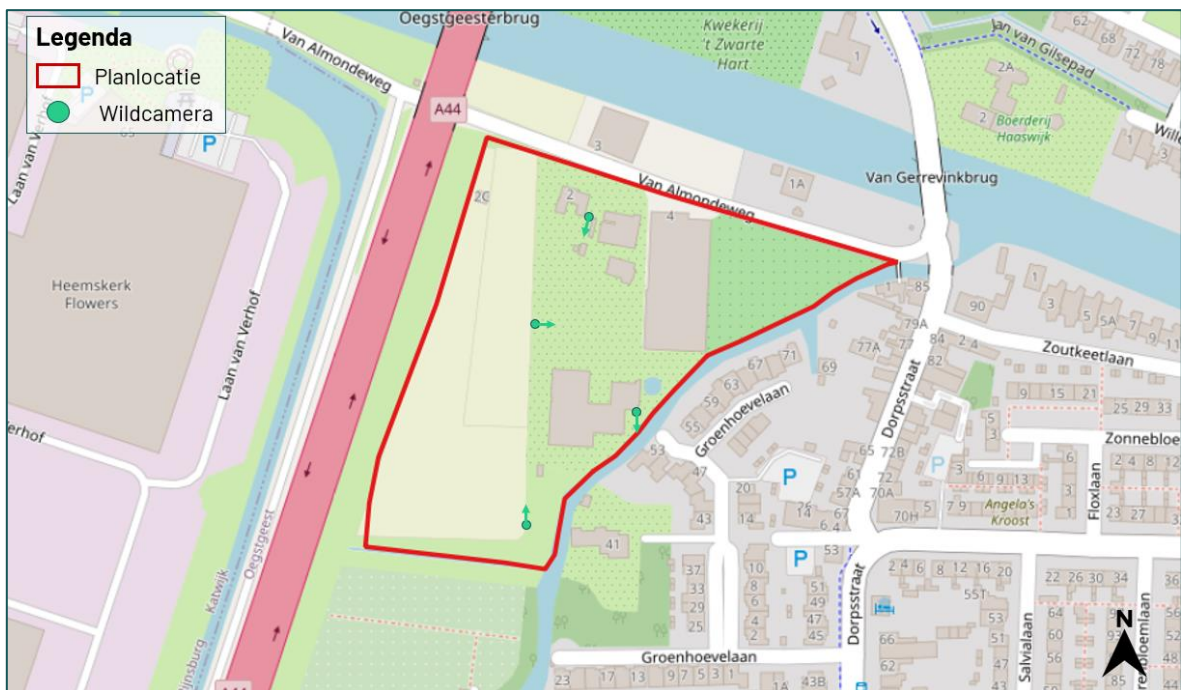
Voor alle onderzoeken geldt dat tijdens de rondes de keuze van strategische punten en/of looproutes beïnvloed worden door veranderende omstandigheden. Dit kan zijn een plotselinge verandering van windrichting, sterke toename of afname van windkracht, defecte straatverlichting en andere omstandigheden. Het aantal factoren dat bepaalt waarom een onderzoeker juist de ene richting meer op kijkt dan de andere of er juist voor kiest af te wijken van een gebruikelijke route zijn niet of nauwelijks definieerbaar.

De wijze van onderzoek verschilt, met in achtneming van de randvoorwaarden van de relevante Kennisdocumenten en het meest actuele Vleermuisprotocol, dus per datum, per loopronde en per moment. Er is derhalve geen sprake van vaste transecten maar veel eerder van diverse looproutes naar strategische punten waarbij de frequentie van stilstaan en beweging afhankelijk zijn van de omstandigheden op dat moment.

Boommarter & steenmarter

Om de aan- of afwezigheid van boom- en steenmarter vast te stellen zijn 4 cameravallen geplaatst (figuur 2.1) conform de bepalingen in de handreiking kleine marterachtigen (Bouwens, 2017). De camera's zijn geplaatst op en nabij 'kansrijke' locaties als wissels en bebouwing. De camera's zijn vastgezet en gericht op verschillende oriëntatiepunten (figuur 2.2). Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van 27 juni 2023 t/m 18 augustus 2023, gedurende een aaneengesloten periode van 7 weken.

Naast het plaatsen van wildcamera's is tijdens elk veldbezoek specifiek een sporenonderzoek uitgevoerd. Hierbij is gezocht naar sporen die duiden op de aanwezigheid van marterachtigen en/of verblijfplaatsen. Dit betreffen sporen als latrines met uitwerpselen, prooiresten, prenten en vraatsporen.

Figuur 2.1 Overzicht van de locaties van de cameravallen op de planlocatie.

Figuur 2.2 De cameraval die op de planlocatie gebruikt is gericht op een kansrijk locatie.

Rode eekhoorn

De aan- of afwezigheid van de eekhoorn kan worden vastgesteld doormiddel van sporenonderzoek en zichtwaarnemingen tijdens het marter en huismusonderzoek. Tijdens deze onderzoeken wordt er zowel naar de nesten van de eekhoorn gekeken als naar vraatsporen, uitwerpselen en loopsporen in de gebieden waar de soort mogelijk voorkomt. Daarnaast worden er tijdens de onderzoeks rondes voor andere soorten die overdag of in de schemer plaats vinden, gekeken naar zichtwaarnemingen van individuen.

2.3 Materialen en aanvullende onderzoeksmethodes

Het huismus- en rode eekhoornonderzoek is uitgevoerd met behulp van een verrekijker. Voor marters en voor rode eekhoorn zijn de materialen gebruikt zoals omschreven in de vorige paragraaf (2.2).

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector, type Petterson D-200x/D-240x. Deze type zijn heterodyne en D-240x heeft een time expansion functie. De time expansion functie maakt het mogelijk de geluidopnames te vertragen waardoor nauwkeurige analyse van de hoogfrequent geluiden uitgevoerd kunnen worden. Geluidswaarnemingen zijn eventueel opgenomen met een opnameapparaat van het merk Roland, type R-07. Indien inventarisatie in het veld niet mogelijk was zijn geluiden geanalyseerd met behulp van de software BATSOUND. De warmtebeeldcamera (type Pulsar Helion XP28 of type AGM ASP TM-384) wordt specifiek ingezet tijdens een vleermuisonderzoek met hoge gebouwen of bosgebieden. Het inzetten van de warmtebeeldcamera is met name waardevol voor de lokalisatie van grootschalige verblijfplaatsen zoals kraamverblijfplaatsen. De warmtebeeldcamera wordt vooral gebruikt ter ondersteuning van de waarnemingen die eerder met de batdetector zijn gedaan en is gericht op het lokaliseren van de verblijfplaats op grotere hoogte. Door het gebruik van de warmtebeeldcamera kan een gevel nauwkeurig onderzocht worden en gedrag van de vleermuizen gevolgd worden zonder dat er sprake is van verstoring door licht, zoals het geval is als er gebruik gemaakt wordt van zaklampen.

2.4 Veldbezoeken

Het onderzoeksgebied is geïnventariseerd door ter zake deskundig ecologen van Blom Ecologie of externe ter zake deskundig ecologen onder verantwoordelijkheid van Blom Ecologie. De relevante omstandigheden ten tijde van de veldbezoeken zijn opgenomen in onderstaande tabel (tabel 2.2, tabel 2.3).

In het kader van de benodigde onderzoeksinspanning zijn de huismusrondes met 1 persoon uitgevoerd. Huismussen vertonen gedurende de 2 uur van het onderzoek indicatief gedrag in de vorm van baltsende mannetjes of nestbetreding door de man of vrouw. Hierdoor is het aantal personen in relatie tot een onderzoek van 2 uur voldoende om het aantal nesten in beeld te brengen.

Voor vleermuisonderzoek geldt een richtlijn van het overzien van 75% van de bebouwing en bomen. Blom Ecologie heeft hier getracht aan te voldoen door het uitvoeren van de 2 avondrondes met 2 personen. De ochtendronde is tevens uitgevoerd met 2 personen. De najaarsrondes zijn met 1 persoon uitgevoerd. Mannetjes vleermuizen vertonen in het najaar baltsgedrag, welke veelal heel de avond en nacht kan duren. Het gaat hier niet om het invliegmoment, welke vaak maar enkele minuten plaatsvindt en gemakkelijk gemist kan worden. In het najaar kunnen met minder personen grotere gebieden onderzocht worden op aanwezigheid van paarverblijfplaatsen. Derhalve heeft Blom Ecologie ervoor gekozen om de najaarsrondes met 1 persoon uit te voeren.

Het onderzoek naar de rode eekhoorn heeft plaats gevonden tijdens de onderzoeksrondes naar de huismus en marters.

Tabel 2.2 Uitgevoerde veldbezoeken gedurende het aanvullend onderzoek.

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Zon	Tijd	Weersomstandigheden
Huisumus 1	Nest + leefgebied	1	17-04-2023	06.39	07.30-09.30	8/8, droog, 1 Bft, 8°C
Huisumus 2	Nest + leefgebied	1	03-05-2023	06.08	06.00-08.00	3/8, droog, 1 Bft, 2°C
Vleermuis 1	Kraam + zomer	2	05-06-2023	21.57	21.50-00.00	3/8, droog, 3 Bft, 13°C
Vleermuis 2	Kraam + zomer	2	27-06-2023	22.08	22.00-00.15	8/8, miezer, 1 Bft, 17°C
Vleermuis 3	Kraam + zomer	2	25-07-2023	05.52	02.30-06.00	5/8, droog, 1 Bft, 12°C
Vleermuis 4	Paar	1	18-08-2023	21.01	23.00-01.00	3/8, droog, 2 Bft, 21°C
Vleermuis 5	Paar	1	07-09-2023	20.19	20.20-01.00	0/8, droog, 1 Bft, 19°C

Tabel 2.3 Uitgevoerde veldbezoek ten aanzien van de steenmarter

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum
Marter	Camera's uitzetten / sporenonderzoek	1	27-6-2023
Marter	SD kaarten en batterijen wisselen / sporenonderzoek	1	25-7-2023
Marter	Camera's ophalen / sporenonderzoek	1	18-8-2023

2.5 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek kan er sprake zijn van dusdanig omstandigheden dat er mogelijk een vertekend beeld optreedt van de verzamelde resultaten. Hiermee wordt niet bedoeld het gemotiveerd afwijken van uitgangspunten zoals geformuleerd in de Kennisdocumenten en Vleermuisprotocol. Tijdens het veldbezoek 'vleermuis 2' was er sprake van lichte regen, gezien de waarnemingen tijdens dit veldbezoek (H3.2) is er geen sprake geweest van een effect op de onderzoeksresultaten.

Door slechte weersomstandigheden is het tweede naajaarsbezoek naar paarfuncties later uitgevoerd dan gepland. Deze valt hierdoor buiten de optimale onderzoeksperiode voor de bosvleermuis (1 september) maar nog binnen de suboptimale onderzoeksperiode (15 september). Gezien de weersomstandigheden tijdens en rond dit bezoek verwachten we dat dit geen effect heeft gehad op de onderzoeksresultaten. Voor alle onderzoeksrondes was er, voor zover de onderzoekers hebben kunnen nagaan, geen sprake van omstandigheden die mogelijk effect sorteren op de onderzoeksresultaten.

3 Resultaten

3.1 Huismus

Tijdens de veldbezoeken zijn er geen huismussen waargenomen of nesten van de huismus vastgesteld. Ten gevolge van de beoogde ingreep worden geen nestlocaties weggenomen.

3.2 Vleermuizen

Tijdens de onderzoeksrondes zijn in totaal een viertal soorten waargenomen in het onderzoeksgebied (tabel 3.3). Waargenomen soorten betreffen de gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis en de watervleermuis. De meest waargenomen soort betrof de gewone dwergvleermuis. De ruige dwergvleermuis en watervleermuis zijn uitsluitend waargenomen in het najaar.

Tabel 3.1 Waarnemingen en aantallen van vleermuizen gedurende de veldbezoeken in het onderzoeksgebied. Een verblijfplaats kan bij meerdere veldbezoeken zijn vastgesteld, het totaal aantal verblijfplaatsen wordt weergegeven in tabel 3.4 en figuur 3.5.

Veldbezoek	Soort	Aantal individuen	Gedrag en verblijfplaatsen
Vleermuis 1	Gewone dwergvleermuis	6	Foeragerend
	Gewone dwergvleermuis	2	Overvliegend
	Rosse vleermuis	5	Foeragerend
	Rosse vleermuis	5	Overvliegend
Vleermuis 2	Gewone dwergvleermuis	11	Foeragerend
	Rosse vleermuis	7	Overvliegend
Vleermuis 3	Gewone dwergvleermuis	8	Foeragerend
	Gewone dwergvleermuis	2	Overvliegend
	Rosse vleermuis	1	Overvliegend
Vleermuis 4	Gewone dwergvleermuis	6	Foeragerend
	Rosse vleermuis	3	Overvliegend
	Ruige dwergvleermuis	2	Overvliegend
	Watervleermuis	2	Foeragerend
Vleermuis 5	Gewone dwergvleermuis	1	Foeragerend
	Gewone dwergvleermuis	1	Overvliegend
	Rosse vleermuis	1	Overvliegend

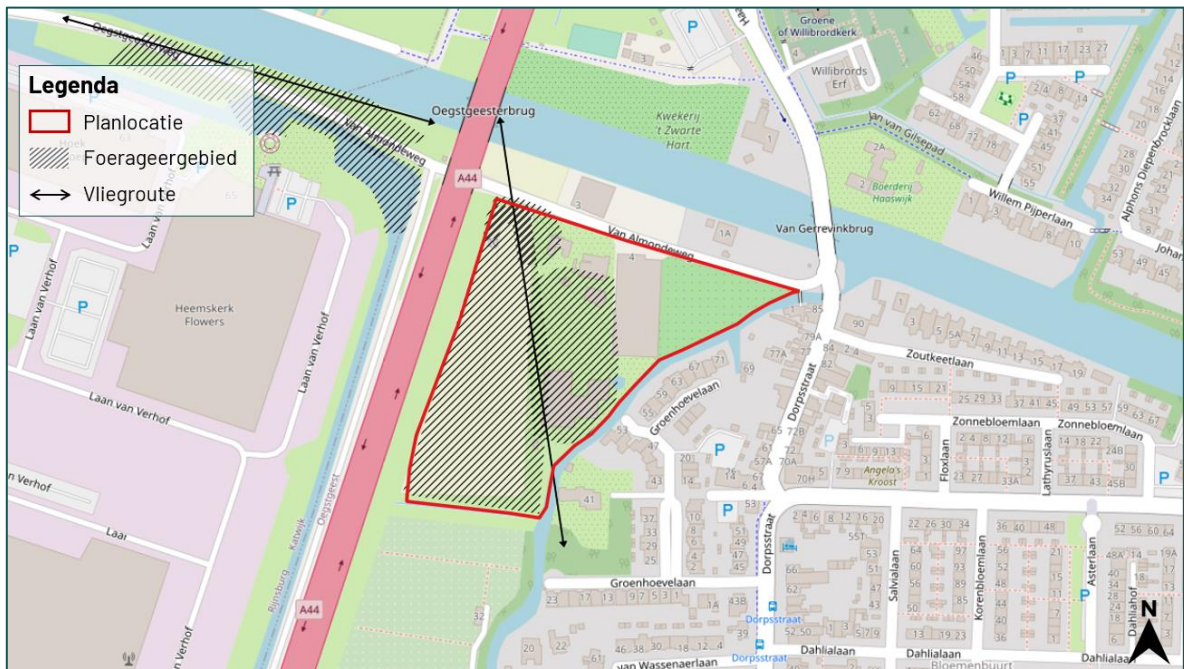
Gedurende het vleermuisonderzoek zijn geen vleermuisverblijfplaatsen vastgesteld.

Gedurende het vleermuisonderzoek zijn er vliegroutes en foerageergebieden van rosse vleermuis en foerageergebieden van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De gewone dwergvleermuis was in de avondbezoeken pas laat op de planlocatie aanwezig en waren kort na aankomst weer weg waardoor aangenomen wordt dat de planlocatie slechts een onderdeel is van meerdere foerageergebieden. Gedurende het vleermuisonderzoek is er derhalve geen essentieel foerageergebied vastgesteld voor de gewone dwergvleermuis.

De waarnemingen van de rosse vleermuis bij het plangebied hadden een duidelijk vliegptraan, ze vlogen van ver ten zuiden van het plangebied naar locaties ver ten noorden van het plangebied. Enkele van deze rosse vleermuizen foerageerde kortstondig op de weilanden van het plangebied om vervolgens verder te vliegen in noordelijke richting. Ten zuiden van de planlocatie zijn enkele bosrijke gebieden aanwezig waar waarnemingen van de rosse vleermuis bekend zijn.

De verwachting is dat de rosse vleermuizen van deze bosrijke gebieden, met mogelijk aanwezige verblijfplaatsen, migreren naar de open weilanden ten noorden van de planlocatie om te foerageren. Hierbij vlogen de vleermuizen duidelijk zeer hoog over waarbij er geen gebruik gemaakt werd van aanwezige structuren. Gezien de hoogte dat de rosse vleermuizen aanhielden, hebben werkzaamheden geen invloed op een mogelijke vliegroute. Mogelijk kunnen de vleermuizen echter gebruik maken van de niet tot nauwelijks verlichte strook die langs de snelweg A44 loopt waar het plangebied is gesitueerd is. Om te voorkomen dat verlichting een mogelijke vliegroute beïnvloed worden maatregelen geadviseerd. Gezien de hierboven beschreven gedragingen zijn er derhalve geen essentiële foerageergebieden vastgesteld voor de rosse vleermuis.

De waarnemingen van de foeragerende watervleermuizen waren beide buiten de planlocatie.

Figuur 3.1 Overzicht van de aangetroffen, niet essentiële, vliegroutes en foerageergebieden op de planlocatie.

3.3 Boomarter en steenarter

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoek rondes zijn er op de wildcamera geen waarnemingen van marterachtigen gemaakt. Hierin zijn enkel waarnemingen van egels, katten en honden gemaakt. Op de planlocatie zijn er eenmalig prooiresten van een duif aangetroffen waarvan de herkomst onduidelijk is. Gezien de meermalig waargenomen aanwezigheid van katten op de planlocatie wordt verwacht dat deze de prooiresten op de planlocatie veroorzaakt hebben. Het gebruik van het plangebied door boommarters en steenmarters wordt door de aanwezigheid van honden en katten tevens ontmoedigd.

Rust- en voortplantingsplaatsen

Gedurende het onderzoek zijn geen rust- of voortplantingsplaatsen gevonden of sporen als latrines, uitwerpselen of prenten, die wijzen op de aanwezigheid hiervan.

Functioneel leefgebied

Op de planlocatie is geen sprake van functioneel leefgebied van boomarter en/of steenmarters door afwezigheid van visueel bewijs op de wildcamera's én de afwezigheid van sporen binnen de planlocatie.

3.4 Rode eekhoorn

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoek rondes zijn er tijdens de veldbezoeken en op de wildcamera's geen waarnemingen van de rode eekhoorn gemaakt.

Rust- en voortplantingsplaatsen

Gedurende het onderzoek zijn geen nesten gevonden of sporen als vraatsporen en loopsporen, die wijzen op de aanwezigheid hiervan.

Functioneel leefgebied

Op de planlocatie is geen sprake van functioneel leefgebied van rode eekhoorn door afwezigheid van visueel bewijs tijdens de veldbezoeken en de wildcamera's én de afwezigheid van sporen binnen de planlocatie.

3.5 Overige soorten

Naast de te onderzoeken soorten waarvoor het voorliggend onderzoek is uitgevoerd zijn tijdens de veldbezoeken waarnemingen van overige soorten gedaan. De volgende vogelsoorten zijn gedurende de veldbezoeken waargenomen: Boomkruiper, eend, ekster, fuut, heggemus, houtduif, kauw, koolmees, kraai, merel, roodbandparkiet, roodborst, staartmees, tjiftjaf, Turkse tortel, Vlaamse gaai, wilde eend, winterkoninkje, zanglijster en zwartkop. Deze waarnemingen bestaan met name uit overvliegende, rustende of foeragerende vogels.

In het plangebied is geen sprake van nesten van cat. 5 vogels die worden weggenomen.

4 Conclusie

4.1 Huismus

In april en mei 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de huismus in het plangebied aan de Almondeweg 2 te Oegstgeest. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het Kennisdocument huismus (BIJ12, 2023). Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat in het onderzoeksgebied geen nesten van huismus aanwezig zijn.

De beoogde ingreep leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.1, lid 2.

4.2 Vleermuizen

In de periode juni t/m september 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied aan de Almondeweg 2 te Oegstgeest. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het meest actuele Vleermuisprotocol (NGB, 2021). Tijdens het onderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat de woningen en de te kappen bomen in het plangebied geen functie hebben voor vleermuizen. Tevens maakt het plangebied (in beperkte mate) onderdeel uit van het leefgebied, maar is er geen sprake van het wegnemen van essentiële onderdelen van het leefgebied.

De beoogde ingreep leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.5, lid 2 en lid 4.

4.3 Boomarter en steenarter

In de periode juni t/m augustus 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de boom- en steenarter in het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in de handreiking kleine arterachtigen (Bouwens, 2017). Tijdens het onderzoek zijn geen individuen of sporen van de boom- of steenarter aangetroffen binnen de planlocatie.

De beoogde ingreep leidt niet tot een overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 1b.

4.4 Rode eekhoorn

In de periode april t/m september 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van rode eekhoorn in het plangebied. Tijdens het onderzoek zijn geen individuen of sporen van de rode eekhoorn aangetroffen binnen de planlocatie.

De beoogde ingreep leidt niet tot een overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 1b.

4.5 Overige soorten

Het onderzoek beperkte zich in beginsel tot huismus, boom- en steenmarter, rode eekhoorn en vleermuizen. Tijdens het onderzoek is tevens gelet op individuen, nesten en/of verblijflocaties van andere soorten in het plangebied. Er zijn geen nesten van vogelsoorten aangetroffen binnen het plangebied.

Zoals beschreven staat in de Vogelrichtlijn zijn alle vogels in Nederland beschermd tijdens het broedseizoen. Indicatief betreft het broedseizoen de periode 15 maart t/m 15 juli. Om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen werkzaamheden die mogelijk leiden tot verstoring of aantasting van nesten buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

4.6 Vervolgstappen

Voor de uitvoering van de ingreep is geen ontheffing Wnb nodig (tabel 4.1). Er gelden in het kader van de Wnb geen verdere vervolgstappen.

4.7 Te treffen maatregelen

De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).

Bronvermelding

Gielen, S., 2023. Quickscan Wnb van Almondeweg 2 te Oegstgeest. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

NGB, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2021. Vleermuisprotocol, versie januari 2021.

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017)

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

Kennisdocument Gierzwaluw (*Apus apus*)

Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*) (2023)

Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)

Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*)

Kennisdocument Watervleermuis (*Myotis daubentonii*)

BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl